

CENTRUM VOOR AGROBIOLOGISCH ONDERZOEK (CABO)
WAGENINGEN

INVLOED VAN TIJDSTIP VAN EERSTE
SNEDE OP DE ONTWIKKELING VAN
EEN GRASLANDVEGETATIE

H.J. Altena
CABO-verslag nr. 69

1987

24/06/87

INHOUD	Blz.
1. Inleiding	3
2. Materiaal en methode	4
3. Resultaten	5
3.1. Veranderingen in de vegetatie	5
3.2. Verschijnen en verdwijnen van soorten	6
3.3. Discussie	7
4. Conclusies	8
Figuren	
Tabellen	
Lijst van aangetroffen soorten	

1. INLEIDING

Het onderzoek dat in dit rapport beschreven wordt maakt deel uit van onderzoek naar de invloed van verschillende graslandgebruiksvormen op de ontwikkeling van graslandvegetaties. De gegevens worden gebruikt om de botanische waarde van grasland in relatienotagebieden te vergroten.

Het doel was na te gaan wat de invloed is van het tijdstip van de eerste snede op de ontwikkeling van de vegetatie. De verwachting was dat vroeg in het seizoen maaien een ander effect op de vegetatie zou hebben dan laat maaien. Vroeg maaien betekent immers dat veel planten hun groeicyclus niet ongestoord kunnen voltooien en dientengevolge weinig zaad produceren waardoor de generatieve voortplanting wordt belemmerd. Ook treedt bij vroeg maaien een geringere vegetatieve verspreiding op. Bij laat maaien kan de zaadproduktie wel volledig plaatshebben wat gunstig is voor het in stand houden of uitbreiden van een aantal soorten. Dit onderzoek is opgezet om in deze materie meer inzicht te krijgen. Het onderzoek had plaats op een gedeelte van een perceel oud grasland dat tot de proefboerderij De Ossekampen behoort. Het is een vrij droog komklei grasland dat van 1957 tot 1977 met wisselende intensiteit is beweid. Zo nodig werd er op tijd gebloot en werd het blootsel afgevoerd. Echte hooisneden werden niet gewonnen. Bemesting werd er al die jaren niet gegeven.

2. MATERIAAL EN METHODE

Het proefperceel bestond uit 8 naast elkaar gelegen akkers. Er werden 4 maaitijden voor de eerste snede aangehouden namelijk half mei, half juni, half juli en half augustus. Per maaitijd werden steeds 2 akkers gemaaid. Na het maaien werd het maaisel afgevoerd. Eind september of begin oktober werden de in mei, juni en juli gemaaide akkers nogmaals gemaaid en werd het maaisel afgevoerd. Alleen in 1983 werden de in juli gemaaide akkers niet opnieuw gemaaid, omdat de geschatte hergroei minder dan 0,5 ton droge stof per ha bedroeg. De in augustus gemaaide akkers werden niet voor een tweede keer gemaaid; er was nagenoeg geen hergroei. De laatste 3 jaar van de onderzoeksperiode is hiervan afgeweken in die zin dat ze wel werden overgemaaid. Dit overmaaien gebeurde om enkele opkomende akkerdistelplekken niet al te veel de kans te geven zich verder uit te breiden.

Om de veranderingen in de vegetatie te kunnen vervolgen werden per maaitijd 4 permanente proefvlakken van 2 m x 2 m aangelegd (op elke akker 2). Binnen deze proefvlakken werd de vegetatie op het oog geschat en uitgedrukt in bezettingspercentages per soort. De totale vegetatie binnen een proefvlak werd steeds op 100% gesteld. Van soorten met minder dan 1% bezetting werd aangegeven of de soort slechts een enkele keer voorkwam (+) of met meer exemplaren aanwezig was (++) . Bij het schatten van bezettingspercentages zijn de lengteverschillen van de planten onderling niet bepalend en worden planten met een grote bedekking tot basale oppervlakten teruggedacht. Bezettingspercentages zijn binnen het seizoen minder aan schommelingen onderhevig dan wanneer bedekking wordt geschat. De gekozen methode is gedurende het hele groeiseizoen goed te gebruiken. Dit is een groot voordeel wanneer het niet mogelijk is de vegetatie in een vergelijkbaar stadium te schatten. De schattingen hadden jaarlijks plaats en werden voor de in juni, juli en augustus te maaien akkers medio juni uitgevoerd. De in mei gemaaide akkers werden in juli of augustus geschat omdat een goede beoordeling vóór de eerste snede niet mogelijk was. Er werden geen produktiebepalingen uitgevoerd.

3. RESULTATEN

3.1. Veranderingen in de vegetatie

In figuur 1 wordt een overzicht gegeven van de soorten die bij de verschillende behandelingen voorkwamen en of deze soorten in de tijd regelmatig of incidenteel werden aangetroffen. De mate waarin ze voorkwamen is uit deze figuur niet af te lezen. Aan de hand van de lijst van aangetroffen soorten die achter in dit verslag is opgenomen kan gemakkelijk worden nagegaan welke soorten met de gebruikte afkortingen worden bedoeld.

Uit de soorten die in figuur 1 staan vermeld is een selectie gemaakt van de soorten die bij minstens 2 behandelingen voorkwamen en bij die behandelingen ook in minstens 2 van de 4 proefvlakken werden aangetroffen. Bovendien moest de mate en regelmaat van voorkomen zodanig zijn dat er over het verloop van de soorten gedurende de onderzoekperiode redelijkerwijs wat gezegd kon worden. De soorten die na deze selectie overbleven staan in tabel 1. Van elke soort is de mate van voorkomen aangegeven aan het begin en aan het einde van de onderzoekperiode. Als beginsituatie is het gemiddelde voorkomen in 2 x 4 proefvlakken in de eerste twee jaar genomen en als eindsituatie het gemiddelde voorkomen in 2 x 4 proefvlakken in de laatste twee jaar van het onderzoek. In een aparte kolom is aangegeven of de soort is toegenomen (t), afgenomen (a) of gelijkgebleven (o). De 4 maaitijden zijn naast elkaar gezet zodat een directe vergelijking mogelijk is. De verschillen zoals die uit tabel 1 zijn af te lezen moeten als een tendens gezien worden van de richting waarin de vegetatie zich ontwikkelt. De spreiding tussen de waarnemingen waaruit de gemiddelden in de tabel zijn berekend zijn vrij groot. Aan de hand van de vermelde standaardafwijkingen is dit na te gaan. Met een * is aangegeven bij welke veranderingen in de vegetatie de standaardafwijkingen van de begin- en eindsituatie niet overschrijdend zijn. We zien dat vooral *Festuca rubra* en in wat mindere mate ook *Agrostis stolonifera* de soorten waren die in flinke hoeveelheden voorkwamen. Uit de percentages van deze beide soorten aan het begin van het onderzoek kunnen we afleiden dat de akkers die in augustus gemaaid werden een andere uitgangssituatie hadden dan de overige akkers. Bij de eindsituatie zijn de aanvankelijke verschillen verdwenen. De opvallend sterke toename van *Festuca rubra* en de afname van *Agrostis stolonifera* kan een gevolg zijn zowel van laat maaien als van een andere beginsituatie. Overigens zien we dat *Festuca rubra* ook bij maaien in mei en juli toenam; bij maaien in juni bleef het percentage onveranderd. Soorten die bij alle 4 maaitijden afnamen zijn *Agrostis stolonifera*, *Holcus lanatus*, *Dactylis glomerata* en *Lolium perenne*. Dit hangt waarschijnlijk samen met een verandering in het gebruik. Nu de akkers niet meer beweid worden ligt

het voor de hand dat vooral een soort als *Lolium perenne*, die gunstig reageert op beweiding en betreding in het algemeen, gaat teruglopen. Ook *Agrostis stolonifera* is geen specifieke hooilandsoort; deze soort komt meestal wat meer voor bij een gemengd gebruik. Waar het teruglopen van de hoeveelheid *Holcus lanatus* en *Dactylis glomerata* aan moet worden toegeschreven is niet duidelijk. Soorten die bij alle 4 maaitijden wat toenamen zijn *Arrhenatherum elatius*, *Rumex acetosa* en *Equisetum palustre*. Van deze drie is *Arrhenatherum elatius* een duidelijke hooilandsoort, terwijl ook *Rumex acetosa* en *Equisetum palustre* wat meer in hooilandpercelen voorkomen dan in percelen die nagenoeg uitsluitend worden beweïd. De soorten *Trisetum flavescens*, *Leucanthemum vulgare* en *Galium verum* lieten bij de objecten waar ze voorkwamen ook een, zij het meestal geringe, toename zien. *Galium verum* vertoonde, na het maaien in mei, later in het seizoen nog een uitbundige bloei. Produktie van rijp zaad had bij deze soort dan nog volop plaats; de soort nam bij deze behandeling ook relatief sterk toe. *Centaurea jacea* en *Vicia cracca* kwamen ook niet in alle objecten voor. *Centaurea jacea* kwam na maaien in mei in de nazomer nog volop in bloei en tot zaadproduktie. Daaraan is wellicht de geringe toename van deze soort bij maaien in mei toe te schrijven. De mate van voorkomen van deze soort bleef bij maaien in juni en augustus onveranderd. Enkele soorten reageerden min of meer duidelijk op de verschillen in maaitijd. De soorten *Alopecurus pratensis* en *Anthoxanthum odoratum* bleven bij maaien in mei constant maar namen toe bij maaien op een later tijdstip. Het zijn beide soorten die vroeg in het jaar bloeien maar bij maaien in mei nog geen rijp zaad hadden. Bij de andere behandelingen werd na de zaadproduktie van deze soorten gemaaid. Hierdoor werden ze duidelijk gestimuleerd. *Hordeum secalinum* bleef bij maaien in juli en augustus gelijk; bij vroeger maaien liep deze soort wat terug. *Ranunculus acris* bleef bij maaien in juli en augustus ook gelijk maar liet bij maaien in mei en juni een toename zien. Waardoor dit verschil werd veroorzaakt is niet duidelijk. Het zal bij het bestuderen van de tabel duidelijk zijn dat de optredende verschillen vaak erg gering zijn.

3.2. Verschiĳnen en verdwijnen van soorten

Aan de hand van de waarnemingen op de 4 proefvlakken van ieder object is het gemiddelde aantal soorten per object berekend. Deze aantallen zijn weergegeven in figuur 2. Het gemiddelde aantal soorten nam bij maaien in mei na 1 jaar al beduidend af en kwam gedurende de hele onderzoeksperiode niet weer zo hoog te liggen. Verder bleek het gemiddelde aantal soorten in de loop der jaren bij alle maaitijden wel wat te schommelen zonder dat van een duidelijke toe- of afname gesproken kon worden. Dit wil echter niet zeggen dat er in de soorten-

samenstelling van de vegetatie niets veranderde. Tegenover het verschijnen van een aantal nieuwe soorten stond het verdwijnen van een aantal al aanwezige soorten. Om een indruk te geven welke soorten kwamen en welke gingen is tabel 2 samengesteld. De beide eerste jaren van de onderzoekperiode zijn als beginsituatie genomen, de beide laatste jaren werden als eindsituatie aangehouden. Uit deze tabel blijkt dat bij maaien in mei de meeste soorten verdwenen. Bij maaien in juli verdwenen maar heel weinig soorten. Voor wat de vestiging van nieuwe soorten betreft bleek maaien in juni het gunstigt te zijn. Maaien in mei of augustus was voor wat de vestiging van nieuwe soorten betreft geen succes. Bij maaien in mei is de kieming en vestiging waarschijnlijk te sterk afhankelijk van de zaadproduktie in het najaar terwijl bij maaien in augustus het lang aanwezig zijn van een zwaar gewas de kieming en vestiging nadelig beïnvloedt. Het af en toe eens opduiken van een nieuwe soort met een kans dat deze zich zal gaan vestigen kwam bij maaien in mei minder vaak voor dan bij maaien op andere tijdstippen.

De nieuwe soorten die in de proefvlakken gesignaleerd werden kwamen alle al binnen het proefperceel voor of in de onmiddellijke omgeving daarvan. Met soorten die als verdwenen zijn aangeduid bedoelen we soorten die uit de proefvlakken zijn verdwenen. Daarbuiten kunnen ze nog wel voorkomen.

3.3. Discussie

Onderzocht is wat de invloed van verschillende maaitijdstippen van de eerste snede was op de ontwikkeling van de vegetatie. Naar de invloed van de tweede snede is hier geen onderzoek gedaan, hoewel deze ongetwijfeld ook van belang is. Het maaitijdstip van de tweede snede lag wel bij alle objecten gelijk, maar de zwaarte van de sneden verschilde sterk. Na het maaien in augustus was er nauwelijks hergroei zodat er helemaal geen tweede snede geogst kon worden. Na het maaien in mei daarentegen was er de meeste jaren een flinke hergroei waardoor de tweede snede even zwaar of zelfs zwaarder was dan de eerste. In hoeverre dit soort verschillen de gesignaleerde veranderingen in de vegetatie hebben versterkt of tegengegaan is moeilijk te zeggen.

Verder is het goed te bedenken dat het onderzoek werd uitgevoerd op onbemest, vrij laag produktief grasland. Zodra bemesting wordt gegeven kan de ontwikkeling van de vegetatie heel anders gaan verlopen. Bij een N-gift van 50 kg per ha kan de produktie al behoorlijk stijgen. Het zwaardere gewas dat dan ontstaat kan met name voor klein blijvende soorten en de ontwikkeling van kiemplanten nadelig zijn. Ook is in bemeste situaties de kans groot dat enkele, vaak wat grovere, snelgroeiende soorten gaan domineren.

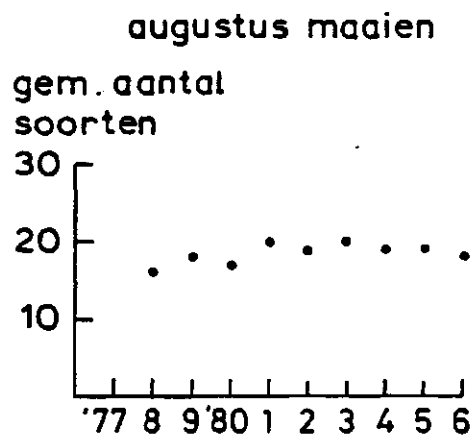
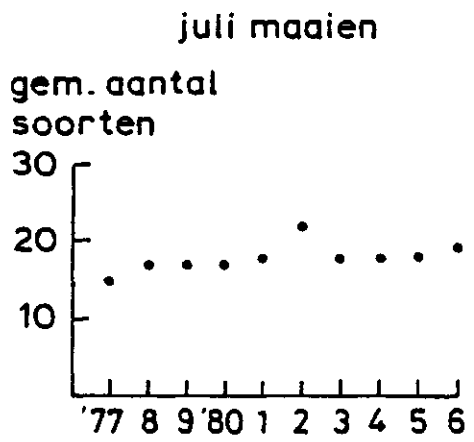
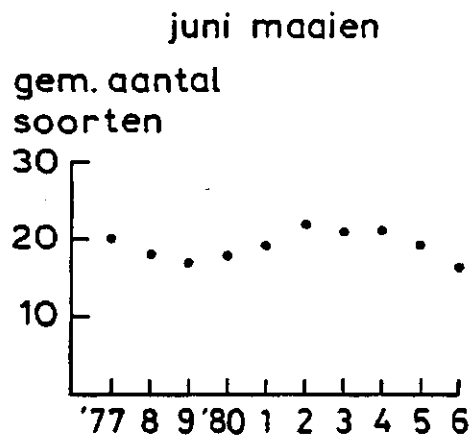
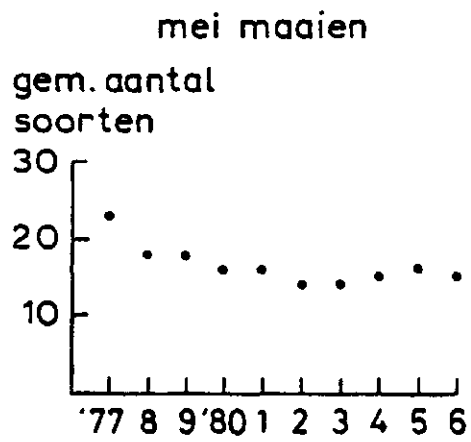
4. CONCLUSIES

Er zijn veranderingen in de vegetatie opgetreden die niet zo zeer met het maaitijdstip te maken hebben maar moeten worden toegeschreven aan een ander gebruik van het proefperceel. Gedurende de onderzoeksperiode werd uitsluitend gemaaid terwijl het perceel vóór die tijd werd beweid. Zo moeten de verschuivingen bij de soorten *Agrostis stolonifera*, *Holcus lanatus*, *Lolium perenne*, *Arrhenatherum elatius*, *Rumex acetosa* en *Equisetum palustre* hieraan geheel of grotendeels worden toegeschreven.

Een aantal soorten reageerde wel op het verschil in maaitijdstip. *Alopecurus pratensis* en *Anthoxanthum odoratum* bleven gelijk bij maaien in mei en namen toe bij maaien in juni, juli en augustus. *Hordeum secalinum* nam af bij maaien in mei en juni, maar bleef gelijk bij maaien in juli en augustus. *Ranunculus acris* bleef bij maaien in juli en augustus ook gelijk, maar nam toe bij maaien in mei en juni. De verschillen zijn echter gering.

Het verschijnen van nieuwe en het verdwijnen van reeds aanwezige soorten liet tussen de maaitijden wel verschillen zien. Maaien in mei beïnvloedt de soortenrijkdom van de vegetatie negatief. Maaien in augustus is ook niet gunstig. Bij maaien in juni of juli is het beste resultaat te verwachten. Bij maaien in juni is de vestiging van nieuwe soorten wat beter en bij maaien in juli verdwijnen er maar weinig soorten.

Om een goed inzicht te krijgen in de invloed van de verschillende maaitijdstippen op de vegetatie is het gewenst om ook de effecten van de tweede snede in het onderzoek te betrekken. Bij de huidige opzet hebben we hier te weinig zicht op.

Figuur 2. Het gemiddelde aantal soorten per proefvlak in de verschillende objecten.

Tabel 1. Het bezettingspercentage van de soorten per object met de standaardafwijking (s). Veranderingen zijn aangeduid met t = toename, a = afname en o = onveranderd waarbij met * is aangegeven waar de standaardafwijking niet overschrijdend is.

	mei maaien			juni maaien			juli maaien			augustus maaien		
	Begin- sit.	Eind- sit.	Veran- dering	Begin- sit.	Eind- sit.	Veran- dering	Begin- sit.	Eind- sit.	Veran- dering	Begin- sit.	Eind- sit.	Veran- dering
<i>Festuca rubra</i>	62 s 7,2	69 s 6,5	t	56 s 14,4	56 s 5,1	o	57 s 10,8	64 s 7,1	t	14 s 8,9	59 s 7,6	t*
<i>Agrostis stolonifera</i>	21 s 9,7	9 s 3,4	a	29 s 13,6	22 s 5,4	a	25 s 8,1	15 s 4,0	a	58 s 15,2	15 s 4,8	a*
<i>Holcus lanatus</i>	1 s 1,0	+ s 0,2	a	4 s 3,7	1 s 2,0	a	5 s 2,1	2 s 2,4	a	19 s 17,6	6 s 3,2	a
<i>Arrhenatherum elatus</i>	4 s 2,1	8 s 2,3	t	1 s 1,6	3 s 3,8	t	++	6 s 6,5	t	1 s 1,4	3 s 3,2	t
<i>Dactylis glomerata</i>	5 s 2,6	1 s 0,6	a*	4 s 2,9	1 s 1,1	a	3 s 1,6	+ s 0,1	a*	1 s 0,9	++ s 0,7	a
<i>Alopecurus pratensis</i>	1 s 0,8	1 s 0,4	o	1 s 0,8	6 s 4,4	t	1 s 0,9	2 s 1,4	t	++ s 0,2	5 s 3,9	t
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	++ s 0,1	++ s 0,1	o	++ s 0,2	3 s 0,5	t*	1 s 1,4	4 s 1,3	t*	++ s 0,2	3 s 1,5	t*
<i>Hordeum secalinum</i>	++ s 0,3	+ s 0,3	a	1 s 0,8	++ s 0,7	a	2 s 1,8	2 s 1,4	o	5 s 2,1	4 s 2,2	o
<i>Lolium perenne</i>	2 s 2,0	-	a*	1 s 0,9	+ s 0,4	a	4 s 2,3	++ s 0,3	a*	++ s 0,2	-	a*
<i>Trisetum flavescens</i>							++ s 0,5	1 s 0,8	t	++ s 0,3	1 s 0,3	t*
<i>Rumex acetosa</i>	++ s 0,2	2 s 1,3	t	++ s 0,2	2 s 1,2	t	++ s 0,2	1 s 0,8	t	++ s 0,3	1 s 0,8	t
<i>Ranunculus acris</i>	+ s 0,4	1 s 0,7	t	1 s 0,7	2 s 0,8	t	++ s 0,3	++ s 0,6	o	1 s 0,4	1 s 0,5	o
<i>Equisetum palustre</i>	+ s 0,2	++ s 0,2	t	+ s 0,2	++ s 0,2	t	+ s 0,2	++ s 0,1	t	+ s 0,2	1 s 0,7	t
<i>Centaurea jacea</i>	+ s 0,3	++ s 0,6	t	1 s 1,9	1 s 0,8	o	1 s 0,4	2 s 4,0	t	++ s 0,4	++ s 0,3	o
<i>Leucanthemum vulgare</i>				++ s 0,4	1 s 1,4	t	++ s 0,7	2 s 4,0	t	++ s 0,4	++ s 0,3	o
<i>Vicia cracca</i>	+ s 0,3	+ s 0,2	o	++ s 0,4	1 s 1,4	t	+ s 0,2	++ s 0,2	t			
<i>Galium verum</i>	++ s 0,4	4 s 2,4	t*	++ s 0,4	1 s 0,9	t			t			

Tabel 2. Overzicht van het gedrag van de afzonderlijke soorten bij de onderscheiden objecten gedurende de onderzoeksperiode.

- 1 = gedurende hele onderzoeksperiode aanwezig.
 2 = in de loop van de onderzoeksperiode verdwenen.
 3 = in de loop van de onderzoeksperiode verschenen en gevestigd.
 4 = in de loop van de onderzoeksperiode verschenen en weer verdwenen.
 * = alleen in de eindfase van de onderzoeksperiode aangetroffen zodat nog niet van echte "blijvers" gesproken kan worden.

	mei maaien	juni maaien	juli maaien	augustus maaien
<i>Agrostis canina</i>	2	1		
<i>Agrostis stolonifera</i>	1	1	1	1
<i>Alopecurus pratensis</i>	1	1	1	1
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	1	1	1	1
<i>Arrhenatherum elatius</i>	1	1	1	1
<i>Cynosurus cristatus</i>	2	1	1	1
<i>Dactylis glomerata</i>	1	1	1	1
<i>Deschampsia cespitosa</i>		1	1	2
<i>Elymus repens</i>	2	3		
<i>Festuca pratensis</i>		2		2
<i>Festuca rubra</i>	1	1	1	1
<i>Holcus lanatus</i>	1	1	1	1
<i>Hordeum secalinum</i>	1	1	1	1
<i>Lolium perenne</i>	2	1	1	2
<i>Phleum pratense</i>	1	1		1
<i>Poa pratensis</i>	2	1	4	1
<i>Trisetum flavescens</i>	2	1	1	1
<i>Allium vineale</i>	1	3	1	1
<i>Carex nigra</i>		1	2	
<i>Equisetum palustre</i>	1	1	1	1
<i>Juncus effusus</i>		2		
<i>Luzula campestris</i>		1	3	
<i>Lathyrus pratensis</i>	1	3*	1	4
<i>Lotus corniculatus</i>	1	1	1	2
<i>Trifolium dubium</i>		4		3*
<i>Trifolium pratense</i>	2	1	1	2
<i>Trifolium repens</i>	2	2	1	2
<i>Vicia cracca</i>	1	1	1	1
<i>Achillea millefolium</i>	1	1		1
<i>Achillea ptarmica</i>		4		
<i>Bellis perennis</i>	4		4	4
<i>Cardamine pratensis</i>		2		4
<i>Centaurea jacea</i>	1	1	1	1
<i>Cerastium fontanum</i>		3	3	1
<i>Cirsium arvense</i>	3	3	1	1
<i>Cirsium vulgare</i>				4
<i>Galium verum</i>	1	1	2	1
<i>Heracleum sphondylium</i>	3	3		4
<i>Hypochaeris radicata</i>	1	2	4	
<i>Leontodon autumnalis</i>	2			3*
<i>Leucanthemum vulgare</i>	1	1	1	1
<i>Lysimachia nummularia</i>		4	1	

Vervolg tabel 2.

	mei maaien	juni maaien	juli maaien	augustus maaien
Pimpinella major	1	1	1	
Plantago lanceolata	1	1	1	
Potentilla reptans	1	1		2
Polygonum amphibium				1
Prunella vulgaris		2		
Ranunculus acris	1	1	1	1
Ranunculus repens		1	4	1
Rumex acetosa	1	1	1	1
Stellaria graminea		3	3	3
Taraxacum officinale	2	1	3*	
Veronica chamaedrys	2			
Totaal verdwenen (2)	11	6	2	7
Totaal nieuw gevestigd (3)	2	7	4	3
Totaal incidenteel aanwezig (4)	1	3	4	5

Lijst van aangetroffen soorten

SBB-code	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
ACHILMIL	<i>Achillea millefolium</i>	Duizendblad
ACHILPTA	<i>Achillea ptarmica</i>	Wilde bertram
AGROSCAN	<i>Agrostis canina</i>	Kruipend struisgras
AGROSSTO	<i>Agrostis stolonifera</i>	Fioringras
ALLIUVIN	<i>Allium vineale</i>	Kraailook
ALOPEPRA	<i>Alopecurus pratensis</i>	Grote vossestaart
ANTHOODO	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	Reukgras
ARRHEELA	<i>Arrhenatherum elatius</i>	Glanshaver
BELLIPER	<i>Bellis perennis</i>	Madeliefje
CARDMPRA	<i>Cardamine pratensis</i>	Pinksterbloem
CAREXNIG	<i>Carex nigra</i>	Zwarte zegge
CENTAJAC	<i>Centaurea jacea</i>	Echt knoopkruid
CERASFON	<i>Cerastium fontanum</i>	Gewone hoornbloem
CIRSIARV	<i>Cirsium arvense</i>	Akkerdistel
CIRSIVUL	<i>Cirsium vulgare</i>	Speerdistel
CYNOSCRI	<i>Cynosurus cristatus</i>	Kamgras
DACTYGLO	<i>Dactylis glomerata</i>	Kropaar
DESCHCES	<i>Deschampsia cespitosa</i>	Ruwe smele
ELYMUREP	<i>Elymus repens</i>	Kweek
EQUISPAL	<i>Equisetum palustre</i>	Lidrus
FESTUPRA	<i>Festuca pratensis</i>	Beemdlangbloem
FESTURUB	<i>Festuca rubra</i>	Rood zwenkgras
GALIUVER	<i>Galium verum</i>	Echt walstro
HERACSPH	<i>Heracleum sphondylium</i>	Bereklaaw
HOLCULAN	<i>Holcus lanatus</i>	Gestreepte witbol
HORDESEC	<i>Hordeum secalinum</i>	Veldgerst
HYPOCRAD	<i>Hypochaeris radicata</i>	Gewoon biggekruid
JUNCUEFF	<i>Juncus effusus</i>	Pitrus
LATHYPRA	<i>Lathyrus pratensis</i>	Veldlathyrus
LEONTAUT	<i>Leontodon autumnalis</i>	Herfstleeuwetand
LEUCAVUL	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Margriet
LOLIUPER	<i>Lolium perenne</i>	Engels raaigras
LOTUSCOR	<i>Lotus corniculatus</i>	Gewone rolklaver
LUZULCAM	<i>Luzula campestris</i>	Gewone veldbies
LYSIMNUM	<i>Lysimachia nummularia</i>	Penningkruid
PHLEUPRA	<i>Phleum pratense</i>	Timotheegras
PIMPIMAJ	<i>Pimpinella major</i>	Grote bevernel
PLANTLAN	<i>Plantago lanceolata</i>	Smalle weegbree
PLANTMAJ	<i>Plantago major</i>	Grote weegbree
POA PRA	<i>Poa pratensis</i>	Veldbeemdgras
POLYNAMP	<i>Polygonum amphibium</i>	Veenwortel
POLYNAVI	<i>Polygonum aviculare</i>	Varkensgras
POTENREP	<i>Potentilla reptans</i>	Vijfvingerkruid
PRUNEVUL	<i>Prunella vulgaris</i>	Gewone brunel
RANUNACR	<i>Ranunculus acris</i>	Scherpe boterbloem
RANUNREP	<i>Ranunculus repens</i>	Kruipende boterbloem
RUMEXACE	<i>Rumex acetosa</i>	Veldzuring
STELLGRA	<i>Stellaria graminea</i>	Grasmuur
TARAXOFF	<i>Taraxacum officinale</i>	Paardebloem
TRIFODUB	<i>Trifolium dubium</i>	Kleine klaver
TRIFOPRA	<i>Trifolium pratense</i>	Rode klaver
TRIFOREP	<i>Trifolium repens</i>	Witte klaver
TRISEFLA	<i>Trisetum flavescens</i>	Goudhaver
VERONCHA	<i>Veronica chamaedrys</i>	Gewone ereprijs
VICIACRA	<i>Vicia cracca</i>	Vogelwikke